

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO
EUROPOS REIKALŲ KOMITETAS**

**SPRENDIMAS
DĖL VIEŠŲJŲ IR PRIVAČIŲ INVESTICIJŲ Į INOVATYVIUS PRODUKTUS BŪKLĖS IR
BŪTINŲ SPRENDIMŲ**

2015 m. lapkričio 6 Nr. 100-S-19

Vilnius

Lietuvos Respublikos Seimo Europos reikalų komitetas,

susipažinęs su Europos Komisijos iniciatyvos „Inovacijų sąjunga“ 2015 m. rezultatų suvestine, kurioje Lietuva įvertinta kaip viena iš 11 Europos Sąjungos (toliau – ES) valstybių narių – nuosaikių inovacijų diegėjų, tarp jų užimanti paskutinę vietą ir pagal rodiklius lenkianti tik menkas inovacijų diegėjas – Latviją, Bulgariją ir Rumuniją;

atsižvelgdamas į strategijoje „Europa 2020“ nustatytą reikalavimą kiekvienais metais rengti šios strategijos įgyvendinimo ataskaitas, kuriomis remiantis taip pat vertinami tikslo „Investicijų į mokslinius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą didinimas“ rodikliai ir jų dinamika, ir į tai, kad Lietuvos Respublikos parengtoje ataskaitoje „Lietuva: 2015 m. Nacionalinė reformų darbotvarkė“ nurodoma, kad Lietuva 2014 m. investicijoms į mokslinius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą (toliau – MTEP) skyrė tik 1,01 procento bendrojo vidaus produkto (toliau – BVP), kai šios strategijos siekiamybė yra 3 procentai BVP;

atkreipdamas dėmesį į tai, kad įsipareigojimas vykdyti aktyvią inovacijų skatinimo Lietuvoje politiką, įskaitant ir šios politikos teisinės bazės tobulinimą, numatytas Šešioliktosios Vyriausybės 2012–2016 metų programoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. XII-51, ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012–2016 metų programos įgyvendinimo prioritetinių priemonių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. kovo 13 d. nutarimu Nr. 228, 53 punkte: „Parengti inovacijų skatinimo įstatymo projektą, siekiant teisiškai reglamentuoti inovacijų sampratą, valstybės paramos inovacinei veiklai teikimo principus ir formas, inovacijų paramos institucijų valdymą, veiklos organizavimą ir priežiūrą.“;

atkreipdamas dėmesį į tai, kad MTEP veikla Lietuvoje reglamentuojama Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymu, kuris nustato mokslo ir studijų sistemos valstybinį reguliavimą ir neapima MTEP veiklos bei inovacijų skatinimo reglamentavimo;

atkreipdamas dėmesį į tai, kad Lietuva ruošiasi tapti Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (toliau – EBPO) nare, todėl turės perimti EBPO taisykles ir gerąją patirtį, įskaitant

mokslinės, technologinės ir inovacinės veiklos vadovų (*Frascati manual, Oslo Manual*) taikymą formuojant ir įgyvendinant šių sričių politiką;

atkreipdamas dėmesį į tai, kad Lietuva konkuruoja pasaulio rinkose savo inovatyviais produktais tiek aukštųjų technologijų, tokių kaip biotechnologijų, lazerių ir optoelektronikos technologijų, informacinių technologijų paslaugų, srityse, tiek ir inovatyviais bei konkurencingais tradicinės pramonės sektorių (maisto, tekstilės ir kt.) gaminiais;

atkreipdamas dėmesį į tai, kad Lietuvoje yra susiformavusi inovatyvumo mechanizmų samprata, orientuojanti tik į vietiniais moksliniais tyrimais grįstas inovacijas, ir ignoruojamos technologinėmis ir praktinėmis žiniomis grįstos inovacijos, kurios yra svarbi ekonomikos konkurencingumo augimo prielaida;

atsižvelgdamas į 2015 m. gegužės 6 d. Seimo Europos reikalų komitete vykusias diskusijas „Viešosios ir privačios investicijos į inovatyvius produktus: būklė ir būtini sprendimai“, Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos, Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos, asociacijos „Infobalt“, Vilniaus universiteto Mokslo ir inovacijų direkcijos šiai diskusijai pateiktą medžiagą ir į 2015 m. balandžio 1 d. Seime surengtos diskusijos „Lietuva – inovatyvi šalis! Misija (ne)įmanoma“ apibendrinimą;

matydamas, kad MTEP ir inovacijų reguliavimo srityje yra pastebimas ryškus žinybiškumas, nėra vienos šią sritį koordinuojančios ir į rezultatą, o ne į procesą, orientuojančios institucijos;

atkreipdamas dėmesį į tai, kad trūksta mokslo, verslo ir valstybės institucijų bendradarbiavimo ir bendravimo mokslo, technologijų ir inovacijų srityje kultūros;

atkreipdamas dėmesį į tai, kad nėra pakankamos informacijos sklaidos apie mokslo tyrimų realų poreikį ir rezultatus;

vertindamas tai, kad Lietuva, patekdama tik į nuosaikiųjų ES inovacijų diegėjų grupę, investicijas į MTEP panaudoja neefektyviai;

manydamas, kad vis labiau didėjant inovacijų svarbai ir jų įtakai ekonomikos konkurencingumui reikalingas efektyvesnis MTEP finansavimo ir inovacijų skatinimo planavimo, finansavimo ir įgyvendinimo veiksmų koordinavimas Lietuvos Respublikos Vyriausybės lygiu;

pabrėždamas, kad svarbu matyti inovacijų kūrimo ir diegimo ateitį po 2020 m ES finansinės programos įgyvendinimo,

n u s p r e n d ž i a:

1. Siūlyti Lietuvos Respublikos Vyriausybei:

1.1. Mokslo, technologijų ir inovacijų politikos srityje:

1.1.1. Užtikrinti mokslo, technologijų ir inovacijų sričių sąvokų vienareikšmių apibrėžčių vartojimą teisės aktuose ir jų taikymo praktiką suderinti su EBPO ir ES taisyklėmis.

1.1.2. Atkreipti dėmesį į Lietuvoje vykdomų mokslinių tyrimų rezultatų vertinimo rodiklius, pasiūlyti jų tobulinimo būdų ir pasiektų rezultatų viešą skelbimą sieti su patentavimo ES ir kitose pasaulio patentų sistemose galimybėmis, užtikrinat Lietuvoje sukurtos intelektualinės nuosavybės apsaugą bei efektyvų panaudojimą Lietuvos ekonomikoje.

1.1.3. Išnagrinėti MTEP finansavimo ir inovacijų skatinimo iš ES fondų ir Lietuvos biudžeto efektyvumą, išnagrinėti visas MTEP finansavimo galimybes, pakeitimus, siūlant daugiau dėmesio skirti eksperimentinei plėtrai ir ypač atkreipiant dėmesį į privačių investicijų pritraukimą ir rizikos kapitalo fondų panaudojimą.

1.1.4. Išnagrinėti ES inovacijų lyderių (Švedijos, Danijos ir Suomijos) bei inovacijų sekėjų (Liuksemburgo, Nyderlandų, Belgijos ir Estijos) gerąją patirtį koordinuojant ir finansuojant MTEP ir inovacijų skatinimą ir analizės rezultatus pateikti Seimo Europos reikalų komitetui.

1.1.5. Pateikti informaciją apie MTEP ir inovacijų skatinimo finansavimą 2007–2013 m. ES struktūrinės paramos fondų lėšomis ir patentuotų naujų produktų skaičius pagal finansuotas mokslo ir technologijų sritis bei patentuotų naujų produktų, įdiegtų Lietuvos įmonėse, ir kitoms valstybėms parduotų patentų skaičių.

1.1.6. Pateikti analizę apie įdiegtų inovacijų sąsajas (pateikimą verslui) su mokslo tyrimais Lietuvoje ir inovacijų ES lyderių šalyse.

1.1.7. Siūlyti verslo atstovams priemonių, kurios būtų tinkamos finansavimo ir trukmės požiūriu smulkiajam verslui, mažosioms ir vidutinėms įmonėms.

1.2. Koordinavimo srityje:

1.2.1. Išnagrinėti esamą už taikomųjų mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros bei inovacinės veiklos skatinimo politikos įgyvendinimą atsakingų valstybės institucijų bendradarbiavimą ir tarpusavio sąveiką, apsvarstyti galimybę perduoti šios veiklos koordinavimo funkcijas vienai institucijai arba, remiantis EBPO gairėmis ir ES valstybių narių gerąją patirtimi, efektyviai perskirstyti funkcijas tarp esamų koordinatorių.

1.2.2. Įvertinti Lietuvos integruotų mokslo, studijų ir verslo centrų (slėnių) vykdomos veiklos rezultatus ir tiksliau apibrėžti jų valdymo principus, funkcijas, specializaciją ir perspektyvas novatoriškų produktų kūrimo ir diegimo į rinką srityje.

1.3. Dėl Sumanios specializacijos strategijos: įvertinti Lietuvos sumanios specializacijos strategiją, iš joje numatytų 6 prioritetinių MTEP ir inovacijų kryptių bei 20 veiksmų programų atrenkant tikrai perspektyvias, pakankamo įdirbio MTEP ir inovacijų kryptis bei veiksmų programas, ir sutelkti lėšas perspektyviausiai, pasaulinio lygio MTEP finansuoti.

1.4. Gerosios patirties ir teisinės aplinkos srityje:

1.4.1. Išnagrinėti įmonių, vykdančių MTEP ir inovacinę veiklą, gerąją patirtį ir jos panaudojimą tobulinat verslo ir mokslo bendradarbiavimą, panaudojant verslo ir mokslo partnerystės ir kitas formas.

1.4.2. Išnagrinėti MTEP veiklą ir inovacijų skatinimą reglamentuojančius teisės aktus, siūlyti jų pakeitimus, siekiant sumažinti biurokratinės kliūtis ir padidinti inovacinės veiklos finansavimo ir investicijų skaidrumą, sukurti teisinę bazę, tinkamai reglamentuojančią mokslo ir verslo iniciatyvų įgyvendinimą ir formuojančią inovacijoms palankią teisinę aplinką.

1.5. Švietimo ir mokymo srityje:

1.5.1. Peržiūrėti ir parengti švietimo įstaigų, pradedant nuo bendrojo ugdymo mokyklų, ir kitų mokymo įstaigų tarpdisciplinines mokymo programas, orientuotas į kūrybiškumo ir verslumo ugdymą.

1.5.2. Siūlyti švietimo ir mokymo įstaigų mokymo programose daugiau dėmesio skirti specialistų žinių lygio kėlimui, kūrybiškumo ir verslumo ugdymui, į rezultatus orientuotos mokymo įstaigų edukacinės sistemos tobulinimui.

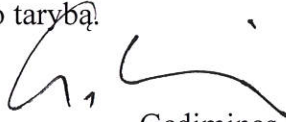
2. Prašyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės:

2.1. Atsakymą į šį sprendimą pateikti Seimo Europos reikalų komitetui iki 2015 m. gruodžio 23 d.

2.2. Apie priimtus sprendimus ir pasiektus rezultatus informuoti Seimo Europos reikalų komitetą kartą per metus, o informaciją apie tai, kaip įgyvendinamas šis sprendimas, teikti kas ketvirtį.

3. Rekomenduoti Seimo Informacinės visuomenės plėtros komitetui apsvarstyti galimybę įsteigti visuomeninę technologijų ir inovacijų parlamentinio vertinimo tarybą.

Komiteto pirmininkas

Gediminas Kirkilas